

2.2. *Rejsplejerådets forslag til en permanent rejsedommerordning*

2.2.1. *Erfaringerne med forsøgsordningen*

Retsplejerådet har i forbindelse med overvejelserne om en permanent ordning med rejsedommere indhentet redegørelser om erfaringerne med forsøgsordningen fra præsidenterne for Østre og Vestre Landsret. Landsretspræsidenternes udtalelser er medtaget som bilag 4 og 5 til rådets betænkning.

Det fremgår af redegørelserne, at beskikkelsen af rejsedommere ved byretsembederne både i Østre og Vestre landsretskreds har haft en – i visse tilfælde endog meget betydelig – positiv effekt på de pågældende embeders berammelsestider.

Præsidenten for Østre Landsret har endvidere udtalt, at rejsedommerordningen har fungeret tilfredsstillende ud fra hensynet til en effektiv udnyttelse af personaleresourcer.

Præsidenten for Vestre Landsret har i sin redegørelse udtalt, at ordningen på udmærket måde har medvirket til tilvejebringelsen af kortere berammelsestider ved de berørte embeder. Endvidere oplyser præsidenten for Vestre Landsret, at ordningen på det foreliggende grundlag må siges at have fungeret tilfredsstillende, og at ordningen ikke kan siges at have givet anledning til væsentlige vanskeligheder ved byretterne.

Om erfaringerne med rejsedommerordningen henvises i øvrigt til betænkningen side 18 og de ovennævnte bilag.

2.2.2. *Retsplejerådets forslag om en permanent rejsedommerordning*

Efter Retsplejerådets opfattelse anses det for hensigtsmæssigt at opretholde en rejsedommerordning også efter afslutningen af forsøgsperioden.

Retsplejerådet henviser herved til, at man på en ikke særligt ressourcekrævende – og efter erfaringerne fra forsøgsperioden ganske effektiv – måde kan bidrage til dels generelt at udjævne og nedbringe sagsbehandlingstiderne ved byretterne, dels konkret at aflaste enkelte byretter, der på grund af særlige forhold – f.eks. en meget omfattende sag – får vanskeligt ved at afvikle sagerne inden for rammerne af sædvanlig behandlingstid.

Retsplejerådet har fundet det rigtigst, at rejsedommerne ansættes ved en byret, i modsætning til den gældende forsøgsordning, hvor rejsedommerne ansættes ved en landsret uden at være landsdommere. Rådet henviser i den forbindelse til, at ansættelsen herved får en mere fast karakter. Retsplejerådet foreslår derfor, at en permanent rejsedommerordning udformes således, at rejsedommerne udnævnes som

dommere ved nærmere bestemte byretter blandt præsidentembederne, f.eks. ved retterne i Århus, Ålborg og Roskilde.

Rådet har dog ikke taget endelig stilling til, ved hvilke byretsembeder rejsedommerstillingerne bør oprettes, idet dette spørgsmål må afgøres bl.a. efter drøftelser med domstolene.

For så vidt angår antallet af rejsedommere skønner Retsplejerådet, at det nuværende antal på 3 rejsedommere er tilstrækkeligt. I den forbindelse anfører Retsplejerådet, at Domstolsudvalgets arbejde vil kunne nødvendiggøre en justering i forhold til Retsplejerådets indstillinger blandt andet med hensyn til antallet af rejsedommere. Endvidere forudsætter Retsplejerådet, at der sker en opdeling af Vestre landsretskreds, således at hver af de to dommere alene kommer til at virke inden for en del af kredsen.

Retsplejerådet finder i øvrigt, at kompetencen til at afgøre, om en rejsedommer skal beskikkes, fortsat skal tilkomme den pågældende landsretspræsident. Ligeledes er det rådets opfattelse, at det fortsat bør være landsrettens præsident, der i forbindelse med beskikkelse ved ene- eller todommerembeder, jf. retsplejelovens § 17, stk. 1 og 4, træffer afgørelse om sagernes fordeling efter forhandling med byrettens medlemmer.

Endelig finder Retsplejerådet, at der fortsat bør være mulighed for, at andre dommere efter ansøgning kan beskikkes som rejsedommere.

Om Retsplejerådets overvejelser om udformningen af en permanent rejsedommerordning henvises i øvrigt til betænkningen side 18-19.

2.2.3. *Retsplejerådets overvejelser om rejsedommerordningens forhold til grundloven*

Det er Retsplejerådets opfattelse, at den foreslåede ordning ikke rejser problemer i forhold til grundlovens bestemmelser om dommere.

Retsplejerådet har bl.a. overvejet, om rejseforpligtelsen er uforenelig med grundlovens § 64, 2. pkt., hvorefter dommere ikke kan afsættes uden ved dom, ej heller forflyttes mod deres ønske, uden for de tilfælde, hvor en omordning af domstolene finder sted. Retsplejerådet finder ikke, at en midlertidig beskikkelse som dommer ved et andet byretsembede indebærer en ændring i stillingens almindelige vilkår eller en forflyttelse, når rejsedommerne er ansat særligt med henblik på varetagelsen af opgaver som rejsedommere.

Retsplejerådet har endvidere konkluderet, at rejsedommerordningen på grund af sin begrænsede karakter ikke kan siges at stride mod grundlovens generelle forudsætning om, at landet er geografisk inddelt i byretskredse.